

بدنبال رد پای علی(ع) در کوچه پس کوچه‌های نجف و کوفه

بدنبال رد پای علی(ع) در کوچه پس کوچه‌های نجف و کوفه..

بدنبال رد پای علی(ع) در کوچه پس کوچه‌های نجف و کوفه

وارد حرم که می‌شوی وجودت پر می‌شود از بوی بهشت با هر نفسی که می‌کشی سبک تر می‌شوی؛ قدم‌ها را کوچک برمی‌داری، با ادب و احترام و همراه با دلهره و تشویش؛ به حرم نزدیک می‌شوی، صلابت بقعه مبارکه قلبت را از جا می‌کند و خود را ناخداگاه در دامنش می‌اندازی و دیگری هیچ چیز نمی‌خواهی. هنوز هم باورت نمی‌شود، تو کجا و اینجا کجا؟ ... به قصد زیارت عتبات عالیات اولین مکان توقفمان شهر نجف است، ظاهر شهر و بافت آن شهری کم‌بضاعت با مردمی فقیر را مجسم می‌کند، اثری از صنعت و سازندگی در آن نیست، و با دنیای دیجیتال امروزی فاصله زیادی دارد؛ در مسافرخانه الضفاف مستقر می‌شویم، برای زیارت که می‌رویم نزدیک‌ترین راه عبور از میان بازار است که از شیر مرغ تا جان آدمیزاد در آن یافت می‌شود. اما انگار که دلت نمی‌خواهد هیچ زمانی را از دست بدهی شوق زیارت لحظه‌ای اجازه درنگ نمی‌دهد اعتنایی نمی‌کنیم و تنها در فکر تمرکز و حضور قلب برای حضور در حرم هستیم. به درب شرقی حرم می‌رسیم، این درب ساعت معروف است و مشرف به ایوان طلا...

سلام بر مولای یتیمان

قدم را که به صحن می‌گذاری ایوان طلا را در مقابل می‌بینی و شاخه‌های طوبی را که از در و دیوارش آویخته است؛ باورت نمی‌شود، این تویی که قدم بر عرش خدا روی زمین گذاشته‌ای؟! کفپوش صحن سنگ سفید است و فرش‌هایی برای راحتی زائران روی آن پهن شده و مردم اجتماعات گروهی و خانوادگی خود را در آن برپا می‌کنند. درست در کنار ایوان طلا و سمت راست ورودی حرم اتاقکی قرار دارد که محل دفن پسر ارشد امام خمینی (ره) سید مصطفی خمینی است، زائران ایرانی توجه خاصی به این مکان نشان می‌دهند و ابرای ادای احترام و قرائت فاتحه حتماً سری هم به این مکان می‌زنند. درب ایوان طلای امیر المومنین هم مانند حرم رضوی ورودی آقایان است و درب شمالی صحن برای ورود خانم‌ها در نظر گرفته شده..

تمام سعیت بر این است که از قافله عقب‌نمانی... راهرویی با مرمر سبز و دیوارها و سقف آینه‌کاری شده و لوسترهای بزرگ با گوشواره‌های زیبا چشمانت را نوازش می‌دهد. برای راحتی عبور و مرور زائران راهرو به وسیله طنابی به دو نیم تقسیم شده؛ بقعه مبارک حضرت در سمت چپ ورودی این راهرو قرار دارد که با درب بزرگ قلم‌زنی شده و از جنس نقره فضایی راهرو را از حرم جدا کرده؛ زیبایی این درب و هنری که بر رویش به کار رفته هر ذهنی را به سمت صنعت و هنر اصفهان هدایت می‌کند. وارد حرم که می‌شوی وجودت پر می‌شود از بوی بهشت با هر نفسی که می‌کشی سبک تر می‌شوی؛ قدم‌ها را کوچک برمی‌داری، با ادب و احترام و همراه با دلهره و تشویش؛ به حرم نزدیک می‌شوی، صلابت بقعه مبارکه قلبت را از جا می‌کند و خود را ناخداگاه در دامنش می‌اندازی و دیگری هیچ چیز نمی‌خواهی. هنوز هم باورت نمی‌شود، تو کجا و اینجا کجا؟ مصادف شدن سفر با روزهای پایانی ماه مبارک رمضان و روزه دار بودن مردم نجف عاملی است تا حرم حضرت امیرالمومنین زیاد شلوغ نباشد بنابراین پیدا کردن یک جای دنج زیاد سخت نیست. حال وقتش است کنجی اختیار کنیم و کوله بار نگفتنی‌هایمان را زمین گذاشته و سفره دلمان را برای وجود گره‌گشایش باز کنیم... مدت اقامت نجف اشرف برای مسافرانی که قصد زیارت عتبات عالیات را دارند سه روز است؛ این زمان علی‌رغم انجام زیارت و معنویات به خرید سوغات برای بدرقه‌کنندگان نیز اختصاص می‌یابد.

خانه علی و فاطمه؛ مامنی برای فریاد بغض‌های در گلو خفته

مدفن میثم تمار یکی از باوفا ترین یاران امیرالمومنین علی (ع) مکان بعدی بعدی است که در شهر کوفه و نسبتاً نزدیک به مسجد کوفه قرار دارد و زائران بعد از زیارت قبر این بزرگوار پیاده به سمت خانه امیرالمومنین(ع) در شهر کوفه حرکت می‌کنند، خانه‌ای بی‌ریا و با صفا با اتاق‌های تو در تو و راهروهای خنک و کاهگلی که این اتاق‌ها را به هم متصل می‌کرد، اتاق‌های کوچکی که هر کدام به نام یکی از فرزندان حضرت زهرا و امیرالمومنین نام‌گذاری شده بود، اتاقی متعلق به امام حسن و امام حسین و اتاق دیگر خاص حضرت زینب و خواهرش ام‌کلثوم و آن‌چاه معروف که پناهگاه اشک‌های پنهان علی و درد و دل‌هایش در دل شب بود. چاه در قسمت جنوب شرقی خانه قرار دارد، نزدیک این چاه سکویی است که محل غسل مولی‌الموحدین پس از شهادتش است. مردم عاشقانه به یاد ساکنان عزیز خانه علی(ع) در این راهروها و اتاق‌ها راه می‌روند و ذکر می‌گویند و اشک می‌ریزند و نوحه سرایی می‌کنند. در کنار خانه حضرت امیرالمومنین عمارتی بزرگ قرار دارد که چیزی جز دیوارهای خرابه از آن باقی‌نمانده و تنها مناره بلند آن نشان می‌دهد.

دهد که روزگاري در این مکان جاه و جلالي برقرار بوده، آري اینجا منتسب به دارالعماره شهر کوفه است، همان مکاني که مسلم ابن عقیل بعد از خیانت کوفیان و دستگیر شدن توسط خلیفه وقت از بالای آن به پایین انداخته شد و به شهادت رسید. در و دیوارهاي شهر کوفه شده اند مصداق روزهاي تاریخ، امروز از کوفه و مردم خیانتکارش انگار خبري نیست از آن شکوه و جلال کوفیان هیچ چیز نمانده و این نام و خاطره مسلم است که هنوز بر دارالعماره نفس مي کشد.

محراب مسجد کوفه میعادگاه امیر المومنین با پروردگارش مقصد بعدی مسجد کوفه است. با شور و اشتیاق به طرف مسجد کوفه حرکت می کنیم، باز هم پای پیاده؛ ورودی ما از درب شمال مسجد است، بیرون مسجد و در قسمت شمال مسجد بارگاہي به چشم می خورد که منتسب به خدیجه خاتون دختر حضرت امیرالمومنین(ع) و خواهر قمر بنی هاشم(ع) است، برای ادای احترام به آنجا سری می زنیم بعد از آن کفش ها را به امانت به کفشداری می سپاریم و با سلام و صلوات از درب شمالی وارد مسجد اعظم کوفه می شویم. این درب، درب اصلی مسجد است و به باب الفیل شهرت دارد، البته پیش از این به نام باب الثعبان شهرت داشته که یکی از کرامات حضرت امیر را حکایت می کند، ولی چون باب الثعبان یادآور کرامات حضرت علی بوده بنی امیه نام آن را به باب الفیل تغییر داده اند. مسجد اعظم کوفه همان جایی است که علی در محرابش به خون نشست در تاریخ و روایات آورده اند که مکان این مسجد محل وقوف پیامبران زیادی بوده، این مقام ها هر یک توسط نشانی در این مسجد مشخص شده که زائران خود را موظف می کنند آداب آن را به جای آورند، مقام جبرئیل، مقام نوح، مقام ابراهیم، مقام امیرالمؤمنین، مقام امام سجاد و مقام امام صادق(علیهم السلام) از جمله مقاماتی هستند که هر یک نماز و دعای مخصوص دارند.

در صحن بزرگ مسجد که با کفیوش مرمر سفید فرش شده مکاني حوض مانند وجود دارد که به گفته تاریخ دانان محل تنوري است که در زمان نزول عذاب برای قوم نوح از آن نقطه آب جوشیده و تمام زمین را فرا گرفته است و در پایان عذاب در همین مکان یعنی مسجد کوفه کشتی نوح به زمین نشسته است. یکی دیگر از مقام های مسجد اعظم کوفه مقام بیت الطشت است، که داستانی درباب یکی از قضاوت های جالب حضرت علی(ع) دارد و دکه القضا، مکاني است که حضرت علی(ع) در آن می نشستند و به امر قضاوت می پرداختند. در مورد فضیلت های مسجد کوفه آورده اند که این مسجد اعظم خانه آدم، نوح، ادریس، مصلاي ابراهیم، خضر، امام علی و هزار پیامبر و هزار وصی بوده و یک رکعت نماز در آن معادل هزار رکعت نماز است. اعمال مسجد که تمام شد، محراب و محل ضربت خوردن امیرالمومنین(ع) را زیارت می کنیم و به طرف مقام حضرت مسلم بن عقیل، فرستاده امام حسین به کوفه و هانی بن عروه یکی از یاران سید الشهدا(ع) که حامی مسلم در شهر کوفه بود و هر دو پیش از حادثه کربلا و به دست حاکم وقت عبیدالله بن زیاد شهید شدند می رویم، مکان حرم این بزرگواران در طرف شرق مسجد قرار دارد، مقام دیگری که در این مسجد واقع شده مقبره مختار ثقفی است، کسی که به خونخواهی حضرت امام حسین(ع) بعد از واقعه عاشورا بلند شد و به شهادت رسید. نماز تحیت می خوانیم و بعد از اینکه نماز مغرب و عشا را در مسجد کوفه خواندیم از مسجد خارج می شویم و به طرف اقامتگاه حرکت می کنیم.

اینجا محل دفن پیامبران خداست مکان بعدی قبرستان وادی السلام است، زیارت این مکان مدتیست به دلایل امنیتی ممنوع شده اما برای ما توفیق حاصل می شود و این مکان را هم زیارت می کنیم. وادی السلام قبرستان بسیار بزرگی است در شهر نجف که به گفته شاهدان 300؛215#&250 کیلومتر وسعت دارد و طبق روایات نقل شده محل دفن 700 پیامبر و هزاران عالم بزرگ دینی و انسان های متدین و فرهیخته است. بر سر در این قبرستان تابلویی است که بر آن نوشته شده "اینجا محل دفن نبیین هود و صالح است؛" بافت قبرستان بسیار قدیمی است، با قبرهای چهارگوش و بلند از جنس آجر و کاهگل و سنگهای ایستاده ای بر بالای قبرها که نام و مشخصات صاحب قبر بر آن نوشته شده است، نمای قبرستان به حالت باستانی و بسیار زیبایی در چشم بیننده مصور می شود. در باب خاص بودن مکان این قبرستان احادیث زیادی آورده شده است. از جمله مقامات موجود در این قبرستان مقام حضرت امام صادق(ع) و چاهی است که به گفته راویان به دستان مبارک حضرتش حفر شده و اتاقکی که مقام امام زمان خوانده می شود، که در هر دو مکان نماز تحیت و هدیه باید خواند.

منبع: حج